

vilde udtale sig om den Sag, ellers havde jeg selvfølgelig sat alt andet til Side for at lytte til hans Ord. Jeg var imidlertid desværre forhindret i at være til Stede, men jeg kan ikke tro, at det ærede Medlem har sagt noget saadant, jeg kan ikke tro andet, end at det er en Trykfejl, og at der sikkert skulde staa, at Justitsministeriet svarede ret ekspedit, *efter Sædvane* meget hurtigt, det vilde i alt Fald være det, som det ærede Medlem burde have sagt. Det hænder meget ofte, at Folk synes, at Sager, der passere gennem Justitsministeriet, dog ere en svar lang Tid om at naa til et Resultat, men det ligger i, at Folk ikke have Lejlighed til at se, i hvor lange Tider til uendelig Ærgrelse Sundheds- og andre Kommissioner opholde Sagerne. Der skulde sikkert have staaet — jeg henstiller til Bureauet at undersøge det stenografiske Manuskript meget nøje —: *efter Sædvane* meget hurtigt . . . (Afbrydelse af *Martin Olsen*). . . Det ærede Medlem siger: Aldeles ikke; saa beklager jeg, at det ærede Medlem har villet bringe noget saadant frem her i Tinget.

Det ærede Medlem spørger om de Grunde, som have ledet mig i denne Sag. Jeg skal derom først og fremmest sige, at hvad Realitetsgrunden angaar, er Forholdet det, at den københavnske Sundhedskommission er tilbøjelig til at afgøre disse Spørgsmaal om Vandklosetters Indretning paa en ren skematisk Maade, saaledes at den har opstillet visse Regler, som skulle anvendes i alle Tilfælde uden Hensyn til, om der i den paagældende Bygning er mere eller mindre Adgang til Luft, om der i den paagældende Bygning er mere eller mindre Grund til at anvende netop disse Regler eller til at lempe paa dem. Det, som der er Spørgsmaal om her, er Anbringelsen af Vandklosetter i Rum, der ikke have Vinduer ud til Gaardsplads eller Gade, men som kun have Vinduer ud til et andet Rum i Bygningen, altsaa det man kalder indirekte Lys. Der har Sundhedskommissionen opstillet visse Regler, som den er tilbøjelig til skematisk at følge, hvorimod jeg har den Mening, at man ved Afgørelsen af de enkelte Sager maa se paa, om der er mere eller mindre bebyg-

get Areal end lovbefalet — som oftest er der mindre, idet Dispensationer, som gives, medføre, at der ikke er det fulde ubebyggede Areal, som der skulde være. Jeg mener, at naar der er betydelig mere ubebygget Areal, end der efter Loven skal være, hvilket var Tilfældet netop her, saa er der Grund til at lempe paa Betingelserne, ligeledes naar Bygningen er saaledes, at der er væsentlig færre Beboelseslag, end Bygningsloven hjemler, hvilket ogsaa var Tilfældet her, saa er det ogsaa klart, at Faren for Lugt eller daarlig Luft bliver væsentlig mindre, end naar Bygningsloven er benyttet i sin fulde Udstrækning. Det er de Realitetsgrunde, som motivere den Stilling, som Justitsministeriet indtog overfor denne Sag.

Nu siger det ærede Medlem, og hvis han havde Ret deri, kunde det ikke nytte noget, at Justitsministeriet vilde paaberaabe sig disse Realitetsgrunde, at efter Sundhedsvedtægten er det Sundhedskommissionen og den alene, som afgør dette Spørgsmaal, og Justitsministeriet har ingen Bemyndigelse til at gøre Afgivelse derfra. Men det er ikke rigtigt. Justitsministeriets Bemyndigelse ligger først og fremmest deri, at Justitsministeriet for hele Landet er den øverste Sundhedsautoritet, saaledes at Justitsministeriet, naar der er tilstrækkelig Grund dertil, paa dette Grundlag kan gøre Afgivelse fra de forskellige Sundhedskommissioners Afgørelser. Dette har altid været anerkendt, det er først nu ved denne Lejlighed, at der er gjort Indvending derimod. Og dette har ogsaa sin fuldkomne Hjemmel i Loven af 12. Januar 1858, som danner Basis for alle Sundhedsvedtægter her i Landet, ogsaa for den københavnske Sundhedsvedtægt og derigennem for Københavns Sundhedskommission. Det siges nemlig i § 2 i denne Lov, at Politidirektøren, Amtmændene og Politimestrene, skulle have Indseende med Sundhedsvedtægternes nøje Overholdelse. Efter hele vort administrative System følger deraf, at den Myndighed, som kan udøves af Politidirektøren, Amtmændene og Politimestrene, ogsaa baade *ex officio* og naar der klages fra en, som mener sig forurettet, kan udøves af Justitsministeren. Og nu er Forholdet dette, at i Sundhedsvedtægterne og i Sundhedskommissionernes